LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL NACIONALINĖS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ STEBĖSENOS PAGRINDŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. vasario 18 d. Nr. 162
Vilnius

Siekdama užtikrinti nuolatinę žmogiškųjų išteklių stebėseną Lietuvoje, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų aprašą (pridedama).

2. Nustatyti, kad ministerijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) kanceliarija, Vyriausybės įstaigos ir įstaigos prie ministerijų, kitos Vyriausybei atskaitingos institucijos ir įstaigos savo veikloje turi naudotis nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informacija.

3. Rekomenduoti Vyriausybei neatskaitingoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms savo veikloje naudoti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją.

4. Sudaryti Vyriausybės komisiją nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti (toliau – Komisija) iš Vyriausybės kanceliarijos, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centro atstovų.

5. Nustatyti Komisijai šias užduotis:

5.1. nacionaliniu lygiu koordinuoti ir prižiūrėti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos vykdymą ir organizavimą tarp institucijų ir įstaigų;

5.2. vertinti, kiek duomenų, rodiklių ir informacijos reikia nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai vykdyti, ir išvadas dėl nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos rodiklių pakeitimo teikti Vyriausybei ir stebėsenos vykdytojams;

5.3. vertinti duomenų rinkimo administracinę ir finansinę naštą, svarstyti nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai vykdyti reikalingų duomenų sąrašą ir siūlyti reikiamo finansavimo šaltinius ir apimtį;

5.4. svarstyti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos vykdytojų pasiūlytas nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos veiklas;

5.5. kasmet iki kovo 1 d. atsiskaityti Vyriausybei už Komisijos veiklą – pateikti veiklos ataskaitą;

5.6. nagrinėti kitus su nacionaline žmogiškųjų išteklių stebėsena susijusius klausimus.

6. Pavesti Ministrui Pirmininkui iki 2016 m. balandžio 1 d. patvirtinti personalinę Komisijos sudėtį.

7. Įpareigoti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją:

7.1. suderinus su Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, iki 2016 m. kovo 31 d. patvirtinti Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų aprašo priede nurodytų rodiklių aprašus;

7.2. parengti ir iki 2016 m. birželio 1 d. Vyriausybei pateikti Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatų projektą.

8. Šis nutarimas, išskyrus 4, 5, 6 ir 7 punktus, įsigalioja 2016 m. birželio 1 dieną.

Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius

Kultūros ministras, pavaduojantis
švietimo ir mokslo ministrą Šarūnas Birutis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2016 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 162

NACIONALINĖS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ STEBĖSENOS PAGRINDŲ APRAŠAS

1. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų aprašas (toliau – Aprašas) nustato nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos paskirtį, vykdytojus, principus, koordinavimą.

2. Nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėsena – nuolatinis duomenų rinkimas ir analizė, siekiant padėti švietimo subjektams (švietimo įstaigos, kiti švietimo teikėjai ir švietimo valdymo subjektai), kurie atlieka švietimo kokybę laiduojančią veiklą, analizuoti ir vertinti Lietuvos gyventojų užimtumo, apimančio ūkio, švietimo ir darbo rinkos sritis, būklę, kaitą, procesus įvairiais aspektais ir prognozuoti ateities tendencijas, priimti įrodymais (duomenimis) pagrįstus sprendimus.

3. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos statistikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme vartojamas sąvokas.

4. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos vykdymo principai:

4.1. integralumas – valstybės informacinėse sistemose ir registruose tvarkomų duomenų naudojimas, užtikrinantis švietimo subjektų funkcijoms atlikti reikalingą nuolatinę nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną ir analizę įvairiais aspektais;

4.2. nepertraukiamumas – nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėsena vykdoma nuolat, suderintai ir laikantis tęstinumo;

4.3. tikslingumas – naudojami tik tie duomenys ir informacija, kurių reikia švietimo subjektų veiklai;

4.4. nešališkumas – nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėsena vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo nuo įvairių interesų grupių.

5. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informacija naudojama:

5.1. švietimo subjektams įgalinti naudoti nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją sprendimams jų veikloje priimti;

5.2. informuoti visuomenę apie Lietuvos gyventojų užimtumo, apimančio ūkio, švietimo ir darbo rinkos sritis, būklę, kaitą, procesus ir ateities tendencijas.

6. Nacionalinė žmogiškųjų išteklių stebėsena vykdoma remiantis rodikliais, kurių sąrašas pateiktas Aprašo priede (toliau – rodikliai). Rodiklių paskirtis, skaičiavimo metodai ir dažnis, rodikliams skaičiuoti reikalingi duomenys, duomenų šaltiniai, duomenų rinkimo laikas nustatomi nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos rodiklių aprašuose. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos rodiklių aprašus tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

7. Rodikliams apskaičiuoti naudojamų duomenų, taip pat ir asmens ypatingų duomenų, sąrašas ir duomenų teikimo tvarka nustatomi Vyriausybės tvirtinamuose Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatuose.

8. Nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną vykdo Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir jų įgaliotos įstaigos, taip pat Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras (toliau – stebėsenos vykdytojai).

9. Stebėsenos vykdytojai nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos duomenis ir informaciją naudoja šiems klausimams spręsti:

9.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija ir jos įgaliotos įstaigos – formaliojo ir neformaliojo švietimo, švietimo pagalbos, mokymosi visą gyvenimą, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros (MTEP), technologinės plėtros sričių valstybės politikai įgyvendinti, taip pat ir valstybės finansuojamoms studijoms planuoti ir finansuoti, mokslo ir studijų institucijoms vertinti, jų priežiūrai atlikti, švietimo įstaigose rengiamų specialistų pasiūlai prognozuoti, visuomenei ir suinteresuotosioms grupėms informuoti apie absolventų karjerą, kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijos atlikti;

9.2. Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir jos įgaliotos įstaigos – žmogiškųjų išteklių srities valstybės politikai įgyvendinti, taip pat ir žmogiškųjų išteklių vidutinės trukmės paklausai darbo rinkoje prognozuoti, verslo subjektų konkurencingumo didėjimui skatinti, investicijoms planuoti, pramonės, prekybos, paslaugų, verslo būklės ir raidos tendencijoms analizuoti**,** visuomenei ir suinteresuotosioms grupėms informuoti apie žmogiškųjų išteklių paklausą, kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijos atlikti;

9.3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir jos įgaliotos įstaigos – valstybės darbo politikai: darbo santykiai, darbo apmokėjimas, darbo rinka ir užimtumas, įgyvendinti, kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijos atlikti;

9.4. Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras – informacijai ir rekomendacijoms, skirtoms valstybės mokslo ir studijų politikai įgyvendinti ir tobulinti, teikti.

10. Nacionalinę žmogiškųjų išteklių stebėseną koordinuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisija.

11. Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos organizavimas, vykdymas ir plėtra finansuojami iš atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

_____

Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos
pagrindų aprašo
priedas

NACIONALINĖS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ STEBĖSENOS PAGRINDŲ RODIKLIŲ SĄRAŠAS

1. Asmenų, įgijusių išsilavinimą ir (arba) kvalifikaciją Lietuvos Respublikoje, arba įgijusių išsilavinimą ir (arba) kvalifikaciją užsienyje asmenų, kurių kvalifikacija pripažinta Lietuvoje (toliau – įgiję išsilavinimą asmenys), veikla:

1.1. įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių samdomą darbą, dalis (procentais);

1.2. įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių ir samdomą darbą, ir savarankiškai, dalis (procentais);

1.3. įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių savarankiškai, dalis (procentais);

1.4. įgijusių išsilavinimą asmenų, kurie studijuoja arba mokosi, dalis (procentais);

1.5. įgijusių išsilavinimą asmenų, kurie studijuoja arba mokosi ir dirba arba samdomą darbą, arba savarankiškai, dalis (procentais);

1.6. įgijusių išsilavinimą asmenų, turinčių bedarbio statusą, dalis (procentais);

1.7. įgijusių išsilavinimą asmenų, turinčių ilgalaikio bedarbio statusą, dalis (procentais);

1.8. įgijusių išsilavinimą asmenų, atliekančių privalomąją karo tarnybą, dalis (procentais);

1.9. įgijusių išsilavinimą asmenų, išėjusių vaiko priežiūros atostogų, dalis (procentais);

1.10. įgijusių išsilavinimą asmenų, deklaravusių išvykimą iš Lietuvos, dalis (procentais);

1.11. įgiję išsilavinimą asmenys, deklaravę grįžimą į Lietuvą (vienetais);

1.12. įgijusių išsilavinimą asmenų, apie kuriuos nėra duomenų pagal Nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos pagrindų rodiklių sąrašo 1.1–1.10 papunkčius, dalis (procentais).

2. Dirbantys įgiję išsilavinimą asmenys:

2.1. įsidarbinusių asmenų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

2.2. asmenų, kurie dirbo studijuodami arba baigdami mokslus, dalis (procentais);

2.3. vidutinis laikotarpis, iki asmenys, nedirbę per studijas arba baigdami mokslus, įsidarbina pirmąkart (dienomis);

2.4. asmenų, kurie turėjo darbo patirties studijuodami arba mokydamiesi, dalis (procentais);

2.5. dirbančių asmenų (išskyrus tuos, kurie studijuoja arba mokosi) pasiskirstymas pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių (toliau – LPK) (procentais);

2.6. asmenų, kurie dirba ir studijuoja arba mokosi, pasiskirstymas pagal LPK (procentais);

2.7. asmenų, dirbančių darbą, kuriam reikia žemesnės, nei jų įgyta, kvalifikacijos, dalis (procentais);

2.8. dirbančių asmenų pasiskirstymas viešajame ir privačiame sektoriuose (procentais);

2.9. dirbančių asmenų pasiskirstymas pagal darbdavio dydį (procentais);

2.10. dirbančių asmenų pasiskirstymas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (procentais);

2.11. asmenų pasiskirstymas pagal deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybę (procentais);

2.12. asmenų pasiskirstymas pagal gyvenamosios vietos, nurodytos darbdaviui, savivaldybę (procentais);

2.13. dirbančių asmenų pasiskirstymas pagal darbdavio buveinės savivaldybę (procentais);

2.14. vidutinis dirbusių asmenų darboviečių skaičius (vienetais);

2.15. vidutinis dirbusių asmenų dirbtų dienų skaičius (dienomis);

2.16. vidutinis ataskaitinio mėnesio samdomą darbą dirbusių asmenų darbo užmokestis (eurais);

2.17. vidutinės ataskaitinių metų savarankiškai dirbusių asmenų pajamos (eurais);

2.18. skirtingais metais įgijusių išsilavinimą asmenų, dirbančių samdomą darbą, darbo užmokesčio skirtumas (procentais).

3. Asmenys, kurie mokosi:

3.1. savarankiškai dirbančių asmenų skaičius (vienetais);

3.2. samdomą darbą dirbančių asmenų skaičius (vienetais);

3.3. savarankiškai ir samdomą darbą dirbančių asmenų skaičius (vienetais);

3.4. dirbančių studentų arba mokinių skaičius (vienetais).

4. Socialinė parama:

4.1. įgijusių išsilavinimą asmenų, kurie, baigę studijas arba mokyklą, bent kartą gavo socialinę išmoką, dalis (procentais);

4.2. vidutinis laikotarpis, kurį įgiję išsilavinimą asmenys gavo socialinio draudimo išmokas (dienomis);

4.3. vidutinė socialinio draudimo išmokų, išmokėtų vienam įgijusiam išsilavinimą asmeniui, suma (eurais);

4.4. neįgaliųjų įgijusių išsilavinimą asmenų dalis (visų įgijusių išsilavinimą asmenų procentais).

5. Bendrieji rodikliai:

5.1. gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.2. samdomą darbą dirbančių gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.3. dirbančių ir samdomą darbą, ir savarankiškai gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.4. savarankiškai dirbančių gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.5. priimtų samdomų darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.6. atleistų samdomų darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.7. darbdavių skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.8. gyventojų, turinčių bedarbio statusą, skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.9. deklaravusių išvykimą iš Lietuvos gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.10. deklaravusių grįžimą į Lietuvą gyventojų skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.11. dirbančių gyventojų, pakeitusių deklaruotą gyvenamosios vietos savivaldybę, dalis (procentais);

5.12. dirbančių gyventojų, pakeitusių profesiją pagal LPK, skaičius (vienetais);

5.13. gyventojų, dirbančių toje savivaldybėje, kurioje įgijo išsilavinimą, dalis (procentais);

5.14. vidutinis ataskaitinio mėnesio samdomą darbą dirbusių gyventojų darbo užmokestis ir jo pasiskirstymas (eurais);

5.15. gyventojų, gaunančių mažesnę už minimaliąją mėnesinę algą, skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.16. vidutinės ataskaitiniais metais savarankiškai dirbusių gyventojų pajamos ir jų pasiskirstymas (eurais);

5.17. samdomų darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas viešajame ir privačiame sektoriuose (vienetais);

5.18. dirbančių neįgaliųjų dalis (visų neįgaliųjų procentais);

5.19. dirbančių neįgaliųjų dalis (visų dirbančiųjų procentais);

5.20. gaunančių socialinę paramą dirbančiųjų dalis (procentais);

5.21. vidutinis dirbusių gyventojų darboviečių skaičiaus pasiskirstymas (vienetais);

5.22. neįgaliųjų gyventojų dalis (procentais).

_____